PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Tavoitteena on, että nuoret saavat käsityksen, mitkä julkiset palvelut kuuluvat kunnan tehtäviin ja kuinka kunta toimii. **TIEDOTTAJA KIRSI LUOMANPÄÄ, KUNTALIITTO**

Ritariyökköset levinneet yhä pohjoisemmaksi

Suurimman ja komeimman voi tavata Oulun seudulla asti.

Parhaillaan lentävät ritariyökköset ovat levinneet yhä pohjoisemmaksi.

Ritariyökkösiä havainnoidakseen ei tarvitse mennä koskemattomaan luontoon, sillä ne viihtyvät paitsi lehti- ja sekametsissä, myös kaupunkien puistoissa ja puutarhoissa.

Ritariyökkösistä suurin ja monen mielestä komein on yhdeksänsenttinen siniritariyökkönen. Sen tunnistaa takasiipien poikki kulkevasta sinisestä vyöstä.

Siniritariyökkönen on heimonsa runsaslukuisin laji, ja se lentää myöhään syksyyn. Idänritariyökköstä tavataan nimestään huolimatta myös Pohjois-Suomessa ja Pohjanlahden rannikolla.

Elinpiiri laajentunut

Ritariyökkösten elinpiiri on laajentunut vuosituhannen vaihteessa valtavasti, ja aiemmat etelän erikoisuudet ovat ilahduttaneet yhä pohjoisemmissa osissa Suomea.

Keltaritariyökkönen oli aiemmin keräilijöiden arvostama harvinaisuus, mutta se runsastui ilmaston lämmettyä. Kaakkois-Suomessa keltaritariyökkösestä on tullut niin tavallinen, että lajin uutisarvo on laskenut eikä kaikkia havaintoja ilmoiteta. Myös keltaritariyökkönen voisi ilmaantua Oulun seudulle asti, mikäli säät pysyvät leutoina.

Seitsemänsenttinen kulmaritariyökkönen on edennyt jo Vaasa-Joensuu-linjalle ja jatkanee leviämistään. Kulmaritariyökkönen viihtyy puutarhoissa, puistoissa sekä myös taajama-alueilla, usein veden lähettyvillä.

Sinisen ritariyökkösen toukat syövät haapaa, keltaisen tuomea ja punaisen pajua tai luumupuuta.

Käyneet nesteet maittavat

Yön ritareita kiinnostavat kirkasta valoakin enemmän makeat ja käyneet aromit. Maallikkokin voi houkutella perhosia kotipihaansa tai parvekkeelleen.

Hyvän tuloksen saa uhraamalla litran mehua tai kotikaljaa, johon sekoitetaan niin paljon fariinisokeria kuin liukenee. Nesteeseen lisätään ruokalusikallinen hunajaa ja siirappia sekä nokare hiivaa.

Tökötin annetaan käydä huoneenlämmössä muutamia päiviä, ja se imeytetään rätteihin tai vaahtomuovinpalasiin. Syötit ripustetaan tuulen heiluteltaviksi pitkin puutarhaa tai parveketta.

Lämpimänä yönä syöteille saapuu runsaasti tyytyväisiä asiakkaita. Pieni tihkusade ei haittaa yöperhosten lentoa. Syöteillä humaltuneilla hyönteisillä ei ole myöskään kiire karkuun, ja niitä on helppo tarkastella taskulampun valossa.

TUOMO KOMULAINEN

Kirjoittaja on harrastanut perhosia vuodesta 1991 lähtien.

Lähteet: Mauro Daccordi ym.: Perhosten maailma; Pekka Ojalainen ja Hannu Aarnio: Perhosia harrastamaan; Suomen Perhostutkijain Seura: Baptria.

M. VIRTALA

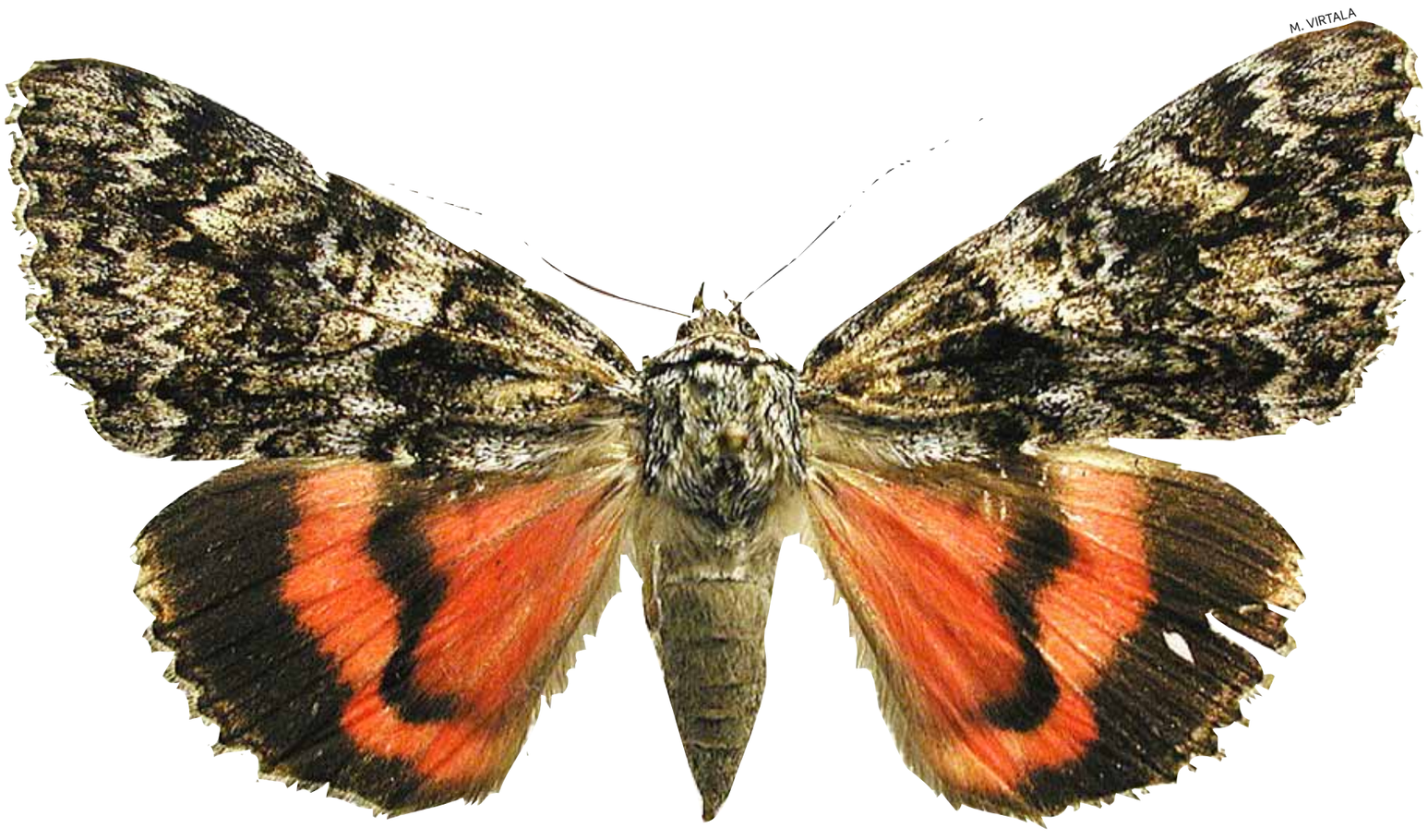

Aaltoritariyökkösen levinneisyyttä rajoittaa sen toukan ravintokasvi tammi.

KURT KULAC

Keltaritariyökkönen oli aiemmin harvinaisuus, mutta on ilmaston lämmettyä runsastunut.

TEPPO MUTANEN

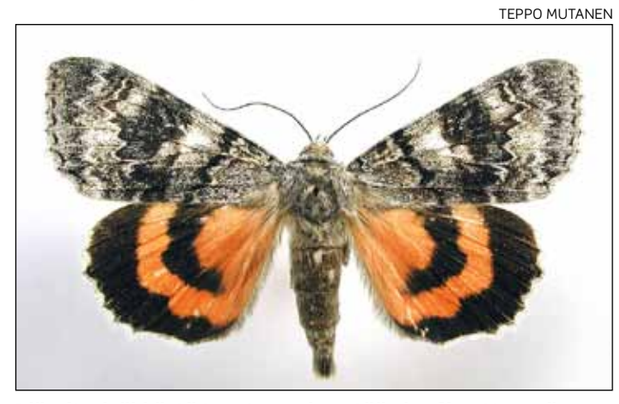

Idänritariyökköstä tavataan nimestään huolimatta myös länsirannikolla.

NIMITYKSET

A-Tuottajat Oy

ETM **Hanna Kasari** on nimitetty A-Tuottajien markkinointipäälliköksi 1.9. alkaen.

MMM, agronomi **Niina Immonen** on nimitetty Atria-Sika-palveluun kehityspäälliköksi 1.9. alkaen.

Agrologi **Hanna Hemilä** on nimitetty Atria-Sika-palveluun asiakkuuspäälliköksi 13.8. alkaen. Hänen vastuullaan ovat länsi- ja eteläsuomalaiset sikatilat.

Agrologi **Jari Mustonen** on nimitetty Atria-Nauta-palveluun asiakkuuspäälliköksi Ylä-Savon alueelle 23.8. alkaen.

MMM, agronomi **Sanna Kakriainen-Rouhiainen** on nimitetty Atria-Nauta-palveluun asiakkuuspäälliköksi Etelä-Savon alueelle 1.8. alkaen.

Maanmittauslaitos

Diplomi-insinööri **Arvo Kokkonen** aloitti Maanmittauslaitoksen pääjohtajana 1.9.

A-Katsastus

KTM, MBA **Päivi Hokkanen** (53) on nimitetty A-Katsastuskonsernin tietohallinnosta vastaavaksi johtajaksi (CIO) ja konsernin johtoryhmän jäseneksi 1.9. alkaen.

Potilaan Lääkärilehti

Uuden verkkojulkaisun päätoimittajaksi on nimitetty **Esa Ilmolahti** 1.9. alkaen. Verkkojulkaisu avataan 1.10.

MTK Keski-Pohjanmaa

Tradenomi **Kati Uusimäki** on nimetty toimistosihteeriksi 1.9. alkaen.

Lykkylän virtuaalikunta etsii kunnanjohtajaa

Kuntaliiton uudessa Lykkylä-verkkopelissä pelaaja voi astua kunnanjohtajan saappaisiin.

Niin nuorille kuin aikuisillekin sopivassa pelissä jokainen voi kokeilla, millaista on johtaa kuvitteellista suomalaista kuntaa, Lykkylää.

Pelaajan tehtävänä on järjestää julkiset palvelut rajatulla budjetilla sekä edistää kunnan työllisyyttä ja asukkaiden tyytyväisyyttä. Kuten tosielämässä, lopulliset päätökset palvelujen järjestämisestä hyväksytään Lykkylän kunnanvaltuustossa.

”Pelaaja pääsee tekemään valintoja ja pohtimaan yhteiskunnallisen päätöksenteon seurauksia ja erilaisia taloudellisia ratkaisuja”, Virtuaalikunta.net-projektipäällikkö, Kuntaliiton tiedottaja **Kirsi Luomanpää** toteaa.

Peli on tuotettu tukemaan oppilaitoksia nuorten demokratiakasvatuksessa, ja se on suunnattu erityisesti peruskoulun yläkoulujen oppilaille.

”Tavoitteena on, että nuoret saavat käsityksen, mitkä julkiset palvelut kuuluvat kunnan tehtäviin, kuinka kunta toimii ja miten kunnassa tehtävät päätökset vaikuttavat meidän jokaisen elämään”, Luomanpää sanoo.

Virtuaalikunta.net-sivustolla on perustietoa kuntien toiminnasta ja tiedon omaksumista tukevia pelisovelluksia. Sivustolla aukeaa kuntatietoja testaava tietovisa myöhemmin syksyllä.

MT

www.virtuaalikunta.net

Lykkylä-pelissä pääsee kunnanjohtajan kenkiin.

Kansanopistosta voi vielä löytyä opiskelupaikka

Kansanopistojen syyskauden opinnot ovat alkaneet ja opiskelupaikat ovat täyttyneet. Opistoissa on kuitenkin vielä hajapaikkoja vapaina eri koulutuksissa. Peruutuspaikkoja kannattaa myös kysellä.

Syksyksi ilman jatko-opiskelupaikkaa jääneet tai mielekkäästä välivuodesta kiinnostuneet voivat hakeutua opiskelemaan esimerkiksi musiikkia, arkkitehtuuria, viestintää ja mediaa, kulttuuria, espanjan kieltä, liikuntaa, taideaineita, graafista suunnittelua, valokuvausta tai fysioterapiaa ja hierontaa.

Kansanopistolukioissa voi jatkaa opintojaan esimerkiksi kymppiluokan jälkeen, ja muutama lukiopaikkakin on vielä vapaana, myös nettilukiossa tai nettiperuskoulussa. Avoimen yliopiston aineista kansanopistoihin pääsee vielä opiskelemaan muun muassa oikeustiedettä, kasvatus- ja psykologisia aineita, kauppatieteitä tai teologiaa.

Jatko-opintoihin valmentavilla kansanopisto- ja yliopistoon -linjoilla on myös vielä paikkoja.

MT

www.kansanopistot.fi

Ruoka aiheena ensimmäisessä mobiilioopperassa

Suomalaisvoimin tehdyn maailman ensimmäisen mobiilioopperan voi pian ladata kännyköihin ja tablettilaitteisiin. Omnivore-oopperan on säveltänyt **Miika Hyytiäinen** ja ohjannut sekä käsikirjoittanut **Jaakko Nousiainen**.

Oopperan aiheena on ruoka ja siihen liittyvät uskomukset. Omnivore tarkoittaa kaikkiruokaista. Teoksen muusikot ovat mezzosopraano **Essi Luttinen**, kanteletta ja koto-kielisoitinta soittava **Eva Alkula** sekä klarinetisti **Lauri Sallinen**.

Mobiilioopperа toimii sovelluksena iOS- ja Android-käyttöjärjestelmissä. Omnivore on käyttäjilleen ilmainen mobiilidatan siirtomaksuja lukuun ottamatta. Teoksen voi ladata todennäköisesti parin viikon sisällä, kun se on hyväksytty sovelluskaupoissa.

Toteutusta tukevat muun muassa Suomen Kansallisooppera ja Sibelius-Akatemia. **STT**

Lukiolaiset mieltävät itsensä eurooppalaisiksi

Neljä viidestä lukiolaisesta mieltää itsensä eurooppalaiseksi. Maailmankansalaisiksi identifioituu kuusi kymmenestä lukiolaisesta.

Maailman asioiden hoitoon on kiinnostunut osallistumaan puolet lukiolaisista, mutta oman kuntansa asioihin on valmis tarttumaan vain neljännes.

Tiedot ovat peräisin Suomen lukiolaisten liiton tutkimuksesta, johon vastasi keväällä liki 4 500 lukiolaista. **STT**

Benny Andersson tuo näyttämölle maalaismusikaalin

ABBA-yhtyeestä tuttu ruotsalaissäveltäjä **Benny Andersson** tuo seuraavassa musikaalissaan näyttämölle maalaiselämää elävine eläimineen.

Musikaali Hjälp sökes, vapaasti käännettynä Apua etsitään, kertoo kahdesta keskiikäisestä maanviljelijäveljeksestä, jotka yksinäisyydessään turhaan painiskelevat niin elämänsä ja olemassaolonsa kysymysten kuin taloustöidenkin kanssa.

Kristina Lugnin tekstin mukaan veljekset saavat paikallislehden avustuksella apua eräältä äidiltä, hänen tyttäreltään ja yhdeltä vuohelta. Mutta sitten kaikki meneekin pieleen.

Musikaalin saa ensi-iltansa 8. helmikuuta Orion-teatterissa Tukholmassa. Esityksen ohjaa Orion-teatterin perustaja ja taiteellinen johtaja **Lars Rudolfsson**.

> Näyttämölle nousee ihmisten ohella kaksi lehmää, kaksi sikaa, vuohi, hevonen, kolme koiraa ja neljä hanhea.

Kolmisenkymmentä vuotta toiminut Orion-teatteri toi pari vuotta sitten näyttämölle sirkusesityksiä, joissa oli mukana hevosia. Nyt näyttämölle nousee ihmisten ohella kaksi lehmää, kaksi sikaa, vuohi, hevonen, kolme koiraa ja neljä hanhea.

MT

Farmarin mahtimarkkinat

Ostetaan

Mocoma la-puhelimet 59, 59s, 99, 88. Mocoma cq ja cq selektiivilaitteita sekä 9 ja 9s puhelimia tai niiden latureita, akun kuoria tai muita varusteita. P. 046 9074917.

Ostetaan **koneita**

LEIKKUUPUIMUREITA KUNNOSSA OLEVIA SEKÄ KORJATTAVAKSI MF, Claas, Fahr, John Deere, Volvo ja Sampo 500-680. p. 040 8765516.

Heti kät. Afrikan vientiin Hiace, Corolla, Hilux, Dyna ym. Myös ei kats. Kaikenk. huom. Käteism. Turvallinen kauppa, parempi hinta. Noud. 044 5876100. Ranjia Oy, Pori.

Ostamme käteisellä: M-B, Man, Volvo, Scania, ym. k-autot ja moottorit. Euro-Teli Oy, Hki p. 0400-646200, 0500-659678

KOVA- JA PYÖRÖPAALAIMIA Claas, Welger, John Deere, International, MF, Rivierre Casalis. Myös korjattavaksi. P. 040 3739327.

Belarus 4-vetotraktoreita, leikkuupuimureita MF sekä pyöröpaalaimia. P. 040 7515331.

URSUS JA ZETOR TRAKTOREITA toimivia, korjattavaksi tai osiksi puretut. P. 040 8765516.

JAAKKO 70 KW HAKEKATTILA. Löytyykö ehjää, käytöstä poistettua? P. 050 3809202.

OMAAN KÄYTTÖÖN Fahr M900 puimuri. P. 0400 378066.

KÄÄNTÖAURAT KVERNELAND nouto P. 0500 343515.

Kääntöaurat 3x16. Hyväkunt. P. 050 5167140, P-Savo.

Ostet. MOTO VALMET 4 tai TX suorallakaupalla. 040 5952001.

4-vetotraktori etukuormaajalla. H. max 18.000 €. P. 0400 494838.

RAIVAUSAURA 1- tai 2-siipinen. P. 050 5377801.

Takeuchi TB-68 telaston ajomoottori, myös osat käy. 050 5210082

Ostetaan Överum kääntöauran CV 498 H osia. P. 045 8936688 Lpr.

Ostetaan **kiinteistöjä**

MYY KIINTEISTÖSI, maa-/hevostilasi, kartanosi, yrityksesi yms venäläisille! Jatkuva kova kysyntä, joten tarjoa rohkeasti myyntiin. 044-4440418/Sarmisto. **JYA Housing LKV,** Pakilantie 71, Helsinki, www.jya.fi

Ostetaan **kiintiöitä**

Pelasta tuore yrittäjäpari pulasta, myy maitokiintiösi meille, kaikki määrät huomioidaan! Soita ja tarjoa! C1- ja C2-alue. 044 3417093.

Ostetaan **maa- ja metsätalous-tuotteita**

Ost. rehuviljaa kauraa, ohraa ja vehnää rekkakuormittain. Käy vähän huonompikin, maksetaan haettaessa. P. 0400 160937.

Joulukuuseksi kelpaavia kuusia ja kuusikoita. Myös vuokraus mahdollista. P. 050 5842080.

REHUOHRAA. P. 040 5103127 Esko, Nilsiä.

Ostetaan **eläimiä**

Finnbreeds Oy etsii pikaisesti tiineitä AY-HIEHOJA SEKÄ HF ja AB- HIEHOJA kilpailukykyiseen hintaan Venäjän vientiin. P. 045 1189205.

Suomen ajokoira, 1-3v. Narttu. Jänistä ajava. Mahd.kokeilla. P. 0400 456026.

OSTETAAN LEHMIÄ. P. 040 7302064.

TOISTO
ALE –20%
kun ilmoitus toistetaan samanlaisena kahden viikon aikana!
Varaa heti!
020 413 2321